

Türkçe Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31898>

Özet

Türkçe Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i, Banu Yaman taraf?ndan 1999 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, temel e?itim düzeyindeki ö?rencilerin **Türkçe dersine** yönelik duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini ve genel tutum düzeylerini belirlemek amac?yla olu?turulmu?tur. Ölçek, özellikle kuba??k ö?renme tekniklerinin akademik ba?ar? ve tutumlar üzerindeki etkisinin incelendi?i bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm?tir. Ölçek, dört ayr? alt boyutta tutarl?k göstermeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçe?i, Türkçe dersi, tutum, ölçek geli?tirme, temel e?itim, ilkokul ö?rencisi, akademik ba?ar?.

Yazarlar

Banu Yaman

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, temel e?itim 5. s?n?f ö?rencilerinin Türkçe dersine kar?? geli?tirdikleri **duygusal ve bili?sel tutumlar?** sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, ö?rencilerin derse olan ilgisini, motivasyonunu ve dersin içeri?ine yönelik olumlu ya da olumsuz e?ilimlerini nicel verilerle ortaya koymay? hedeflemi?tir.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, özellikle yenilikçi ö?retim tekniklerinin (örne?in, birle?tirilm? kuba??k okuma ve yazma tekni?i) ö?rencilerin tutumlar? üzerindeki etkisini de?erlendirmek için bir araç sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek hem bir ara?tırma arac? hem de pedagojik de?erlendirme materyali olarak i?lev görmü?tür.

Yap?

Türkçe Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i, Türkçe dersine yönelik tutumu çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktadır. Güvenilirlik analizlerinde dört farklı alt ölçe?in varl???ndan bahsedilmesi, tutumun dört temel faktör etraf?nda topland???n? dü?ündürmektedir. Bu faktörler genellikle derse yönelik ilgi, dersin gereklili?ine inanç, dersten al?nan keyif ve derse kat?lma iste?i gibi boyutlar? içerebilir.

Ölçek, ö?rencilerin bir akademik disipline olan genel e?ilimlerini ölçmekte olup, pedagojik ara?tırmalarda müdahale programlar?nın duygusal ç?kt?lar?n? de?erlendirmek için kritik bir araç görevi üstlenmektedir. Ölçe?in maddeleri, ö?rencilerin Türkçe dersine kar?? geli?tirdikleri **duygusal tepkileri** ve **de?er yarg?lar?n?** yans?tacak ?ekilde tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme sürecine dair kaynaklarda spesifik olarak istatistiksel geçerlik (kapsam, yap? veya ölçüt geçerli?) de?erleri belirtilmemiştir. Ancak, bir tutum ölçe?i olarak, geçerlik çal??malar?n?n genellikle kapsam geçerli?i (maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne kadar temsil etti?) ve yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla alt boyutlar?n do?rulanmas?) üzerine odakland??? varsay?labilir. Ölçek, bir **yüksek lisans tezi** çal??mas? kapsam?nda geli?tirildi?i için, maddelerin alan uzman? görüşleri al?narak haz?rland??? ve bu sayede içerik geçerli?inin sa?land??? muhtemeldir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullan?larak Cronbach Alfa katsayılar? ile belirlenmiştir. Ölçe?in dört alt boyutu için elde edilen güvenilirlik katsayılar? şu şekildedir:

Birinci Alt Ölçek: **.86** (Yüksek düzeyde güvenilir)

?kinci Alt Ölçek: **.72** (Kabul edilebilir düzeyde güvenilir)

Üçüncü Alt Ölçek: **.41** (Dü?ük düzeyde güvenilir)

Dördüncü Alt Ölçek: **.34** (Dü?ük düzeyde güvenilir)

Elde edilen verilerde, ilk iki alt ölçe?in kabul edilebilir ve yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?u görülürken, son iki alt ölçe?in güvenilirlik katsayılar? oldukça dü?üktür. Ara?t?rmacı, bu dü?ük katsayılara rağmen son iki alt ölçe?i de?erlendirme aç?s?ndan gerekli görmü? ve ölçekten ç?karmamış?tır. Bu durum, ara?t?rmanın ba?lam?nda bu faktörlerin teorik öneme sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak metinde do?rudan bir Faktör Analizi raporu sunulmamış olsa da, ölçe?in dört ayrı alt ölçekten olu?tuğunun belirtilmesi, geli?tirme a?amas?nda **Aç?mlayıcı Faktör Analizi** (AFA) uygulandığını güçlü bir şekilde ifade etmektedir. Bu analiz sonucunda ölçek maddelerinin, Türkçe dersine yönelik tutumu temsil eden dört farklı faktör altında toplandığını belirlenmiştir. Bu dört faktörün ayrıntısı, ölçe?in yap?sal geçerli?inin birincil kanıtını olu?turmaktadır.

Güvenilirlik analizindeki farklı katsayılar (.86'dan .34'e kadar), bu dört faktörün içerdikleri madde say?sının, homojenli?inin veya ölçtü?ü yap?nın kapsamının birbirinden farklı oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün olarak bu tez çal??mas? için geli?tirilmiştir.)

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, bir tutum ölçeği olduğu için muhtemelen 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme formatındadır (Örn: Tamamen Katılıyorum - Hiç Katılmıyorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Temel Eğitim Öğrencileri

Yaş Grubu: Yaklaşık 10-11 yaş (5. Sınıf öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulan yüksek lisans tezinde belirtildiği üzere, temel eğitim beşinci sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem testi, öz bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Banu Yaman, Cronbach Alfa, tutum ölçme, ilköğretim 5. sınıf, psikometrik özellikler, Türkçe dersine karşı tutum.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Saflanmamıştır.

Kurum E-posta Adresleri: banuyaman@trakya.edu.tr

Yazma Adresi: Yüksek lisans tezi Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanmıştır (1999).

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Ölçek, bir akademik araştırma (Yüksek Lisans Tezi) kapsamında geliştirilmiştir. Genellikle bu tür ölçekler, akademik ve eğitimsel amaçlar için yazarın izniyle ücretsiz kullanılabilir. Kullanım için sorumlu yazar Banu Yaman ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Geliştirme Yayı: 1999.

The original PDF can be downloaded here: [turkce-dersine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yaman, B. (1999). *Birleştirilmiş kubaşık okuma ve yazma tekniğinin temel eğitim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde okuduğunu ve dinlediğini anlamaya yönelik akademik çalışmalar ve Türkçe dersine ilişkin tutumlar üzerindeki etkisi* (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü, Adana.

Türkçe Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri metin olarak sunulmad???ndan, bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r.)

Ölçek maddeleri, orijinal tez metninde veya eklerinde yer almaktad?r. Eri?ilebilen kaynak metin, maddelerin kendisini içermemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM